

عدم صرفه اقتصادی ترافیک

مخابراتی حج برای اپراتورها

■ **فارس:** به گفته معاون شرکت ارتباطات، زیرساخت ترافیک حج، برای اپراتورهای ایرانی صرفه اقتصادی ندارد، زیرا حجاج ایرانی معتقدند سیم کارت عربی با صرفه‌تر است و ۹۹درصد آنها در عربستان سیم‌کارت عربی تهیه می‌کنند. حسن شاهی در این‌باره بیان کرد از تمام مکالمات بین‌المللی که از گیت‌وی‌های (Gateway) بین‌المللی شرکت ارتباطات زیرساخت عبور می‌کند، درصدی از درآمد به شرکت ارتباطات زیرساخت می‌رسد. وی ادامه داد: اپراتورهای تلفن همراه هر چندتر تبلیغ کنند، تعداد سیم‌کارت‌های در دست حجاج، تعیین‌کننده سهم اپراتورها از تماس‌های حجاج هستند. وی افزود: حجاج در عربستان از سیم‌کارت‌های محلی عربستان استفاده می‌کنند و طبق روال سال‌های گذشته بیش از ۹۹درصد حجاج به محض ورود به عربستان، موبایل‌هایشان را خاموش و یک سیم‌کارت عربی تهیه می‌کنند، زیرا اغلب ایرانی‌ها از بحث‌های اقتصادی خوب اطلاع دارند و به این نتیجه رسیده‌اند که داشتن سیم‌کارت‌های عربی به نفع آنهاست.

پیشنهاد برای

شکستن انحصار مخابرات

■ **شرق:** به گفته مدیرعامل یکی از شرکت‌های انتقال داده، پیشنهاد شرکت‌های ارائه‌دهنده ADSL برای شکستن انحصار مخابرات و کاهش هزینه‌های انتقال، فیلترکشی داخل استانی است،محمدرحسن شانه‌ساز:زاده در این‌باره گفت: شرکت مخابرات رویکرد حذف شرکت‌های ندا (ارایه‌دهندگان اینترنت پرسرعت) را در پیش گرفته است؛ این شرکت تعادل در بازار را از بین برده و در این حوزه ایجاد انحصار کرده است. وی ادامه داد: در ادامه فعالیت‌های غیرقابلیتی مخابرات، حتی در قیض‌های تلفن ثابت استان‌های اصفهان و خراسان ذکر شده برای جلوگیری از سرفقت اطلاعات‌تان، سرویس خود را از مخابرات دریافت کنید. وی افزود: ضرور شرکت‌های ندا (ارایه‌دهندگان اینترنت پرسرعت) در بازار، برای مخابرات خوشایند نیست، شرکت مخابرات رویکرد حذف شرکت‌های ندا را در پیش گرفته و با این اقدام خود تعادل در بازار را از بین می‌برد و انحصار ایجاد کرده است؛ این در حالی است که حجم بازار نشان می‌دهد، جای کار برای مخابرات و شرکت‌های ندا وجود دارد. به اعتقاد وی با وجود تمام این محدودیت‌ها و سختی‌ها، می‌توان با روشی، انحصار مخابرات در لایه انتقال اینترنت را شکست. به گفته وی براساس قانون فیلترکشی بین استانی تنها در اختیار حاکمیت (شرکت ارتباطات زیرساخت) است و بنابراین طبق همین قانون، ایجاد شبکه و فیلتر کشی داخلی استانی و بین شهری مجاز و قانونی است، وی گفت: این پیشنهاد از سوی ۱۱ شرکت PAP به مراجع مربوط اعلام شده است اما با وجود نبود منع قانونی، تاکنون مورد بررسی قرار نگرفته و پاسخی در یافت نشده است.

تهدیدهای سایبری

در کمین نشست آتی ناتو

■ **ایسنا:** کارشناسان امنیتی انتظار حمله سوه‌استفاده‌کنندگان، سیگنال‌های وای فای، حملات «مردی در میان» (MITM) و حملات همدفدار علیه افرادی را دارند که در مقر نشست آتی ناتو در شیکاگو کار می‌کنند. «حملات مردی در میان» نام حمله‌ای است که توسط آن می‌توان، در ارتباط میان دو سیستم تجسس کرد. در این حملات شخصی مهاجم مسیر ارتباطی بین دو سیستم را به مسیر دلخواه خود تغییر می‌دهد و به راحتی از اطلاعات در حال تبادل میان دو سیستم استفاده می‌کند. این برای نخستین بار است که نشست سازمان پیمان آتلانتیک شمالی خارج از واشنگتن دی. سی. برگزار می‌شود و قرار است که در ۲۰ و ۲۱ ماه می در شیکاگو به وقوع بپیوندد. کارشناس امنیتی به روزنامه Chicago Sun-Times اعلام کردند که این حملات سایبری امکان دارد که شامل حمله‌کنندگانی که لپ‌تاپ‌ها و تلفن‌های هوشمند را مورد هدف قرار می‌دهند یا سوه‌استفاده‌کنندگان از سیگنال‌های وای فای باشند.
سلان تایلمر همچنین گزارش داده قطعی اینترنت، ارتباطات بی‌سیم و حتی قطعی برق نیز ممکن است اتفاق بیفتد، بنابراین تمامی جمعیت شیکاگو باید با بک‌آپ گرفتن از اطلاعات خود، آماده هر گونه اتفاقی باشند.

تصمیم‌گیری مجلس

در خصوص بر خورد با گوگل

■ **مونه:**نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با محکوم کردن حرکت اخیر گوگل مبنی بر حذف عنوان خلیج‌فارس از روی نقشه گوگل، بیان کرد مجلس در این‌باره تصمیم‌گیری می‌کند. احمد مهدوی ابهری با بیان این مطلب ادامه داد: در پای صهیونیست‌ها و لابی عرب‌ها در این نوع اقدامات مشخص است و گوگل از این طریق بودجه خود را تأمین می‌کند. وی گفت: در این راستا مجلس بیانیه را صادر خواهد کرد و از دولت می‌خواهد که در صورت ادامه این نوع حرکت از سوی گوگل اقداماتی را انجام دهد. وی افزود: باید به طور قطع در این خصوص برخورد شود. وی خاطرنشان کرد: با ادامه این اقدام گوگل، این موتور جست‌وجوگر باید از سیستم اینترنت ایران حذف شود.

آی تی

دorz اطلاعات شخصی مسؤولان بیش از هزار سایت و وبلاگ از ستاد ساماندهی پایگاه‌های اینترنتی وزارت ارشاد: کاربران می‌توانند شکایت کنند

شرق: اخباری در برخی سایت‌های اینترنتی منتشر شده که از درز اطلاعات هزاران سایت و وبلاگ ثبت‌شده در سایت ستاد ساماندهی پایگاه‌های اینترنتی خبر می‌دهد. بر این اساس گفته می‌شود یکی از کارمندان مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال موجب درز اطلاعات محرمانه سایت‌ها و وبلاگ‌ها شده است. این اتفاق در پی آن روی داد که مجمع فعالان فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال انقلاب اسلامی (فرا) بدون فلش کردن نحوه شکل‌گیری و جزئیات صدور مجوز خود فعالیتش را آغاز کرد و همزمان اخباری مبنی بر درز اطلاعات شخصی بیش از هزار وبسایت و وبلاگ اینترنتی از ستاد ساماندهی پایگاه‌های اینترنتی ایران منتشر شد. ایسنا در این‌باره گزارش می‌دهد: در این‌ زمینه صحبت‌ها به رانندازی جمعی با نام مجمع فعالان فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال کشیده شد و از عدم صلاحیت این مجمع و غیرمجاز بودن فعالیت آن صحبت به میان آمد. حتی عده‌ای این‌گونه مطرح کرده‌اند که فعالان این مجمع که برخی از آنها پیشتر در مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌ها فعالیت داشتند، موجب درز این اطلاعات شده‌اند. نکته قابل توجه این است که اعضای این مجمع رانندازی آن را با هماهنگی شورای عالی فضای مجازی دانسته و خود را مجری نظارت بر این فضا اعلام کردند که بلافاصله با واکنش اعضای این شورا روبه‌رو شده و شورای عالی فضای مجازی نیز با صدور اطلاعیه هر گونه همکاری با مجمع فعالان عرصه فناوری اطلاعات را رد کرد. در عین حال در مراسم برگزاری این نشست نیز برخی از مسؤولان کشوری حضور داشتند اما وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنان نسبت به غیرقانونی بودن این مجمع تأکید می‌کرد. بر اساس موسسان مجمع فعالان فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال انقلاب اسلامی این مجمع به منظور انتظام امور و فعالیت‌های اطلاع‌رسانی و توسعه خدمات دسترسی به اینترنت در کشور و با هدف ساماندهی (ثبت، حمایت و نظارت) فعالیت پایگاه‌های اطلاع‌رسانی اینترنتی ایرانی در کشور و با مدنظر قراردادن حق دسترسی آزاد و سالم مردم به اطلاعات و دانستن، حمایت از پایگاه‌های اطلاع‌رسانی قانونی و رعایت حقوق اجتماعی و صیانت از ارزش‌های اسلامی، ملی، فرهنگی و اجتماعی کشور و همچنین تصویب‌نامه هیات وزیران مبنی بر آیین‌نامه ساماندهی فعالیت پایگاه‌های اطلاع‌رسانی وسایت‌های ایرانی اعم از وبسایت‌ها و وبلاگ‌ها این طرح از دی ماه سال ۱۳۸۵ به اجرا درآمده است. نکته قابل توجه این است که پس از ثبت وبسایت‌ها و وبلاگ‌ها نامه الکترونیکی از طرف ستاد ساماندهی وبسایت‌های ایرانی مبنی بر دریافت اطلاعات به آدرس الکترونیکی وبسایت مذکور ارسال می‌شد. نشریه عصر ارتباط

نیز گزارش می‌دهد اتهام مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال به مجمع فعالان فناوری اطلاعات بر سرر سوه‌استفاده از پایگاه اطلاعاتی این مرکز از آن رو حساسیت‌برانگیز شد که مدیر اصلی مجمع یادشده پیش از این در سمت معاونت مرکز توسعه فناوری

نحوه ثبت پایگاه‌های اطلاع‌رسانی در ستاد ساماندهی وزارت ارشاد

براساس اطلاعات موجود تمام سایت‌ها اعم از خبری، اطلاع‌رسانی، علمی، آموزشی و... که دارای دامنه منحصر به فرد (Domain) هستند، ملزم به تکمیل فرم ثبت‌نام در طرح ساماندهی سایت‌های ایرانی هستند. همچنین ثبت وبلاگ‌های بدون دامنه اختصاصی (به عنوان مثال test.samandehi.com) اجباری نبوده و در صورت تمایل به ثبت وبلاگ، از اطلاعات جمع‌آوری شده در طرح‌های حمایت از پایگاه‌های اینترنتی استفاده خواهد شد. در بخش مربوط به راهنمای ثبت‌نام مسوول سایت، شما باید اطلاعات مربوط به مدیرمسوول سایت را تکمیل کنید که شامل موارد زیر است:

۱- نام: (نام مدیرمسوول سایت)، ۲- نام خانوادگی: (تمام خانوادگی مدیرمسوول سایت)، ۳- شماره شناسنامه: (شماره شناسنامه مسوول سایت)، ۴- تاریخ تولد: (تاریخ تولد مسوول سایت)، ۵- شماره ملی: (شماره ملی مسوول سایت)، ۶- ملیت: (ملیت مسوول سایت)، ۷- جنسیت: (جنسیت مسوول سایت)، ۸- آدرس: (آدرس محل سکونت یا محل کار مدیرمسوول سایت که در صورت لزوم از طریق این آدرس قادر به دریافت نامه‌ای ارسالی باشد. لطفاً حتماً شهر و استان را نیز در آدرس خود انتخاب کنید)، ۹- تلفن همراه: (از این شماره جهت تماس‌های ضروری با مسوول سایت استفاده خواهد شد)، ۱۰- تلفن: (تلفن ثابت مدیرمسوول سایت که در صورت لزوم از این طریق با مدیرمسوول سایت تماس گرفته می‌شود. لطفاً حتماً کد شهرستان را نیز درج کنید) در صفحه بعدی باید مشخصات کاربری مورد نظر خود را برای عضویت در سایت ساماندهی وارد کنید که شامل موارد زیر است: ۱- نام کاربری (نام کاربری دلخواه برای ورود به سایت ساماندهی. در صورتی که این نام قبلاً استفاده شده باشد بلافاصله نمایش داده خواهد شد)، ۲- کلمه عبور: (کلمه عبور مورد نظر)، ۳- کلمه عبور مجدد: (تکرار کلمه عبور مورد نظر)، ۴- آدرس پست الکترونیکی:

دorz اطلاعات شخصی مسؤولان بیش از هزار سایت و وبلاگ از ستاد ساماندهی پایگاه‌های اینترنتی

وزارت ارشاد: کاربران می‌توانند شکایت کنند

شده؛ جلسه‌ای که پس از آن شایبه درز اطلاعات شخصی مدیران این وبسایت‌ها از پایگاه اطلاعاتی وزارت ارشاد را به وجود آورد. در همین حال محمدصادق افراسیابی معاون این مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال ضمن تأیید خبر درز اطلاعات کاربران از ستاد ساماندهی پایگاه‌های اینترنتی ایران اعلام کرد: «تمامی صاحبان وبسایت‌ها و وبلاگ‌ها که اطلاعات آنها به صورت غیرمجاز مورد بهره‌برداری قرار گرفته، می‌توانند به این مرکز شکایت کنند» به گفته افراسیابی، تعداد دقیق وبسایت‌هایی که اطلاعات‌شان مورد بهره‌برداری قرار گرفته مشخص نیست. او بیان می‌کند از متخلفان این ماجرا تعجب می‌کنیم که چطور با دانستن قوانین وزارت ارشاد و لزوم تعهد در نگهداری این اطلاعات، اقدام به سوه‌استفاده کردند.

اتهام‌هایی در حد یک ادعا

واکنش‌های مسؤولان مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال در حالی صورت می‌گیرد که مهدی صرامی مدیرعامل مجمع فعالان فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال انقلاب اسلامی که پیش از این معاون مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال بوده در پاسخ به اظهارات مطرح‌شده، این اتهامات را تنها ادعا دانسته و بیسان می‌کند درمورد اثبات نشدن ادعا‌های صورت‌گرفته، هر گونه اتهام را از مسیر قانونی دنبال خواهیم کرد. او در گفت‌وگو با برخی سایت‌های خبری می‌گوید: ادعا‌های زیادی مطرح می‌شود و ما نمی‌خواهیم در این میان به این ادعا‌ها بپردازیم. کسانی که چنین اتهامی به مجمع وارد می‌کنند آیا می‌توانند گفت: خود را با استناد به دلایل منطقی اثبات کنند؟ او درخصوص نحوه دریافت اطلاعات ادامه می‌دهد: اعضای فعلی مجمع همگی از فعالان باتجربه فضای مجازی هستند که سال‌ها با وبسایت‌ها و وبلاگ‌های مختلف در تماس بوده‌اند. طبیعی است که ما بتوانیم از طریق این اعضا با فضای اینترنت در تماس باشیم. در همین حال محمدرضا منتظرقائم کارشناس فناوری اطلاعات بیسان می‌کند بحث‌هایی که مطرح می‌شود مربوط به انتشار اطلاعات مجرمانه در فضای مجازی نیست، اما به هر حال برخی افراد از دسترسی خود به اطلاعات مجرمانه سوه‌استفاده کرده‌اند. او در گفت‌وگو با ایسنا ادامه می‌دهد زمانی که یک فرد برای ثبت یک سایت یا وبلاگ به وزارت ارشاد مراجعه می‌کند، برخی اطلاعات مجرمانه مانند نشانی محل سکونت، شماره تلفن همراه و یک آدرس ای‌میل از او گرفته می‌شود. اکنون اتفاقی که افتاده این است که از این شماره تلفن‌ها، آدرس‌ها و نشانی‌های الکترونیکی برای تبلیغ این مجمع استفاده شده است و این موضوع خلاف قانون و اخلاق به‌شمار می‌رود.

گذرگاه

دیپلماسی فناوری در سند چشم‌انداز

احسان اعلایی‌پور

پیشرفت و توسعه توانایی‌های علمی کشورها در زمینه‌های مختلف، علاوه بر ارتقای جایگاه علمی کشورها، به عامل مؤثری در سیاست خارجی هر کشور بدل شده است. در این راستا هر چند باوجود تحریم‌های شدید، پیشرفت‌های قابل توجهی در زمینه‌های مختلف علمی صورت گرفته است، اما با توجه به اهمیت روزافزون استقلال علمی در قطع وابستگی کشورها به قدرت‌های سلطه‌طلب، تا رسیدن به جایگاه مطلوب هنوز راه زیادی در پیش است. دیپلماسی فناوری یکی از این حوزه‌هاست که استقلال باوابستگی کشور به یک یا چند فناوری خاص می‌تواند سیاست خارجی کشور را تحت تأثیر خود قرار دهد. برای نمونه دستیابی کشور به یک فناوری خاص می‌تواند ابزاری کارآمد در اختیار دستگاه دیپلماسی و سیاست خارجی کشورمان قرار گیرد که در صورت توجه لازم به آن، علاوه بر به ارمغان آوردن منافع خارجی، پیشرفت و توسعه علم و فناوری در زمینه‌های سلول‌های بنیادی، فناوری نانو، فناوری ساخت روبات، فناوری صلح‌آمیز هسته‌ای، موفقیت‌های موسسه رویان در زمینه شیمی‌سازي، ساخت پالایشگاه توسط متخصصان داخلی، پیشرفت در پزشکی هسته‌ای، صنایع هوافضا، و... مهم‌تر از آن بومی‌سازی این دانش‌ها علیرغم اعمال تحریم‌های شدید، از جمله مواردی است که جهت نیل به نخستین هدف سند چشم‌انداز یعنی کسب جایگاه برتر علمی محقق شده است. با این حال بسترسازی برای شکوفایی این توانمندی‌ها و معرفی دستاوردهای آنها در خارج از مرزها، جذب سرمایه‌گذاری خارجی در بخش تحقیقات پایه و در کل استفاده از دیپلماسی فناوری برای پیشینه‌سازی منافع ملی، امری است که تحقق دومین هدف چشم‌انداز، یعنی تعامل سازنده و مؤثر در روابط خارجی را طلب می‌کند. در سند چشم‌انداز، بر

بررسی حقوقی یک مصوبه

گلسارا پویان

وکیل پایه یک دادگستری

■ معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری، سازمان تنظیم مقررات رادیویی را به شورای رقابت ارجح دانست. خبر ایسنا، ساده است و شاید بتوان آن را در یک خط خلاصه کرد: معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری، با توجه به اختلاف در صلاحیت میان شورای رقابت و سازمان تنظیم مقررات رادیویی بر سر تعیین نرخ‌های ارایه خدمات مخابراتی، صلاحیت سازمان و کمیسیون تنظیم مقررات رادیویی را شناسایی می‌کند. صرف نظر از صحت و سقم این خبر، بحث‌های تحلیلی حول این موضوع از حیث حقوقی قابل توجه است.

اصل موضوع بر سر رقابت و بازار رقابت موجود میان ارائه‌دهندگان خدمات مخابراتی دور می‌زند، چرا که تعداد بنگاه‌های ارایه‌کننده این خدمات، در بازارهای داخلی بسیار محدود است و تعیین دامنه قیمت‌های ارایه‌شده از سوی این شرکت‌ها کلیدی است. بحث رقابت و انحصار، همیشه در کنار موضوعات مربوط به خصوصی‌سازی مطرح می‌شود و از آنجا که خصوصی‌سازی از مهم‌ترین مسایل اقتصاد دهه اخیر است، قانون‌گذار نیز خود را نسبت به این امر بی‌تفاوت ندیده و با تصویب قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی – که از این پس در این مقاله به‌صورت خلاصه از آن با نام قانون اجرای اصل ۴۴، یاد خواهد شد- در سال ۱۳۸۷، سعی در وارد کردن الگوها و راهکارهایی برای شکل دادن به ساختار نوین اقتصادی کرد.

یکی از این نهادهای واردشده، نهادی به نام شورای رقابت است که بر اساس حکم مواد ۴۲ تا ۸۲ قانون یادشده، به‌وجود آمده و متولی بحث تنظیم انحصارات و شرایط رقابت میان بنگاه‌های اقتصادی دولتی، خصوصی و عمومی در داخل مرزهای کشور است.

اما این نهاد نوین، هنوز جای خود را در میان انبوه دستگاه‌های متوالی و موازی امور تنظیم بازار پیدا نکرده و گاه چنین به نظر می‌رسد که دست‌اندرکاران هم تمایل چندانی برای استفاده از این ظرفیت جدید و کارآمد ندارند. یکی از بارزترین نمونه‌ها هم موضوع این مقاله است.

اولین سوال مقدر جهت تحلیل بیشتر موضوع، بحث تعارض شورای رقابت و سازمان تنظیم مقررات رادیویی است. کدام یک اساساً و قانوناً صالح به ورود به بحث تعیین قیمت خدمات ارائه‌شده توسط اپراتورها هستند؟ دومین سوال این است که آیا معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری در این اختلاف مرجع صالح به رسیدگی به بحث تعارض میان این دو نهاد ناظم است؟ و آیا تصمیم گرفته‌شده با موازین قانونی مطابقت دارد؟ برای پاسخ به این سوالات، بهتر است جایگاه قانونی این دو نهاد مورد بررسی قرار

گیرد

صلاحیت هر نهادهی را یا قانون موسس آن یا اساسنامه‌اش مشخص می‌کند. بند ۴ از ماده ۶ اساسنامه سازمان تنظیم مقررات رادیویی که در سال ۱۳۸۷، به تأیید شورای نگهبان قانون اساسی هم رسیده است، در خصوص وظایف و اختیارات آن سازمان چنین می‌آورد: «تدوین و تنظیم جدول‌های تعرفه و نرخ‌های کلیه خدمات در بخش‌های مختلف ارتباطات و... تعیین کف یا سقف آنها». بر اساس این مقرر، تعیین تعرفه‌های مخابراتی، به‌صورت بنیادی از وظایف سازمان یادشده و کمیسیون هم‌نام آن است، اما پرسش اصلی اینجاست که آیا این مقرره نافعی صلاحیت شورای رقابت است؟ برای پاسخ به این سوال باید وضعیت و صلاحیت حقوقی شورای رقابت معلوم شود. باید پرسید آیا این شورا زیرمجموعه قوه مجریه فر قرار می‌گیرد، که معاونت حقوقی آن صالح به حل اختلاف در صلاحیت آن باشد؟ به‌طور خلاصه کار کرد اصلی شورای رقابت چنین است: این شورا متولی برقراری توازن قدرت اقتصادی در بازارهای مختلف است تا بنگاه‌های اقتصادی فعال در بازار، صرف نظر از ماهیت و حجم مبادلات، امکان رقابت آزاد و مشروع را با یکدیگر داشته باشند. این شورا قضایی، صدور دستورالعمل‌های اجرایی و... صلاحیت شورای رقابت در داخل مرزهای ایران صلاحیتی عام است. ماده ۴۳ قانون اصلاح اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی چنین می‌آورد: «تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی بخش‌های عمومی، دولتی، تعاونی و خصوصی مشمول مواد این فصل هستند». بنابراین قوه مجریه، خود از تابعین این قانون است و در مواردی که صلاحیت این شورا مقرر می‌دارد، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به عنوان بخشی از بدنه دولت، از این قاعده مستثنا نیست.

